משפטים תשפ"ד

אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון ת"א

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חסדי ה' יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת **משפטים**, ערב ראש חודש אדר ראשון – יו"כ קטן, והזמן מעורר אותנו על **שמחת חודש אדר**, כמאמרם ז"ל (תענית כ"ט): "**משנכנס אדר מרבין בשמחה**", וכשיש שני חודשי אדר יש יותר התאמצות בשמחת חודש אדר, כי כשיש חודש נוסף – השמחה כפולה היא, וכבר יש הכנה גדולה לקראת הנקודה העיקרית – יום פורים הקדוש.

יום פורים הוא יום אחד בשנה שעם ישראל קיבלוהו במתנה, ובו הם עולים למדרגה כזאת עליונה, עד שהם זוכים להיות כדוגמת הכהן הגדול שנכנס ביוה"כ לקדש הקדשים – שהיה זוכה לזה רק פעם אחת בשנה, ויום פורים הוא כזה יום גדול, שבו עם ישראל עולים לכזאת מדרגה עליונה של שמחה ודביקות הקב"ה עד שגם הם מגיעים לזה...

והנה, בעת שהיה הכהן הגדול נכנס לקדש הקדשים ביוה"כ, כתוב שהיה "מתפלל תפילה קצרה" (יומא נב:), הוא היה אומר שם משפטים קצרים מאד בתפילתו, וכל אחד מבין שברגעים קדושים כאלו שנכנסים לבית קדשי הקדשים, ושם היחוד הכי גדול בין נשמות ישראל להקב"ה, והעת־רצון הכי גדולה, אז במשפטים קצרים כאלו – פועלים כבר את הכל...

וגם אנחנו, נשמות ישראל, שלכל אחד ואחד יש נשמה קדושה וגבוהה עד שאי־אפשר להסביר מהי קדושת נשמת בר־ישראל, גם אנחנו מקבל את הכח להיכנס לקדושה עליונה זו, ולפעול כל מה שאנו צריכים!

והנה, כל זה מדובר על יום פורים הרגיל שיש לנו מדי שנה, אך בשנת העיבור, שיש ב' חדשי אדר, בחודש אדר ראשון ישנו "פורים קטן", נמצא שיש לנו מושג של "**פורים גדול**" ו"**פורים קטן**", והרי כך מצינו גם לגבי יו"כ, שיש לנו בערב ראש חודש "**יום כיפור קטן**", ומדוע זה קיבל כינוי של

יו״כ **״קטן״**? כי יש יו״כ **״גדול״**, שזה אכן פעם אחת בשנה – יום הכיפורים הקדוש, אבל מובא עוד מהקדמונים, שערב ראש חודש זה ענין של **״יו״כ קטן״**, שיש עת־רצון באותו הזמן, ויכולים לפעול מחילת עוונות והשפעות טובות על כל החודש, וכמו שאנחנו אומרים בתפילת ר״ח: **״ראשי חדשים לעמך נתת, זמן כפרה לכל תולדותם״** – כל ׳ראש חודש׳ שיש בי״ב חדשי השנה הוא ״זמן כפרה לכל תולדותם״, וכדי להגיע לעניין סגולתו הגדולה של ר״ח – מקדימין **״יום כיפור קטן״**.

והנה, מדוע בראש חודש הוא הזמן לבקש על מחילת עוונות? מסביר רבינו ז״ל (ליקו״מ ח״א סי׳ יא), כי בר״ח הקב״ה בעצמו כביכול מבקש מחילה, וכדברי חכמינו הקדושים (שבועות ט.), שהקב״ה אומר **״הביאו עלי כפרה שמיעטתי את הירח״**; אכן, אלו דברים עדינים מאד, וזה לא כ״כ מובן לשכלנו, אבל כך מובא שם בדברי חכמינו הקדושים, ודורשים זאת על הכתוב בפרשת ראש חודש (במדבר כח, טו) **״וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַה׳״** – ״לחטאת לה׳״ היינו על ענין מיעוט הירח.

ומובא בספרים הקדושים (בדברי מוהרנ״ת ז״ל, ובדברי עוד כמה צדיקים), שהעניין שדוקא בר״ח אומר הקב״ה ״הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הריח״, זה מתאים עם דברי חכמינו הקדושים במקו״א (ברכות לב.) על הפסוק (מיכה ד, ו) ״וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי״, שהקב״ה כביכול אומר: ״וַאֲשֶׁר הֲרֵעֹתִי״ – ׳אני גרמתי את הרע׳, למה? ׳שבראתי את היצר הרע׳; הקב״ה לוקח כביכול את האחריות על זה – ׳אני בראתי את היצר הרע׳...

וזהו יסוד גדול מאד מאד שאדם צריך לדעת: אדם הגיע לזה העולם, ויש לו כאן תפקיד. אדם הראשון נברא לזה העולם, והקב״ה שם אותו בגן־עדן **״לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ״** (בראשית ב, טו), ומה שייך לכאורה אצל אדם הראשון **״לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ״** – ׳לעבוד׳ ו׳לשמור׳? הלא הוא היה יציר כפיו של הקב״ה, ומה שייך אצלו עבודה ושמירה? על כך איתא בתיקוני זוהר (דף סב.): **״׳לְעָבְדָהּ׳ בִּפְקוּדִין דַּעֲשֵׂה, ׳וּלְשָׁמְרָהּ׳ בִּפְקוּדִין דְּלֹא תַעֲשֶׂה״**; את זה קיבל אדם הראשון.

אדם הראשון, שהוא יציר כפיו של הקב״ה, התכלית של כל הבריאה, הוא מקבל **׳פקודה׳**, ומהי? **׳לשמור ולעשות׳** – לשמור ממצוות לא־תעשה, ולקיים מצוות עֲשֵׂה, הרי מוכרח שתהא לו ׳בחירה׳ בדבר, כי זו ׳עבודה׳ שנתן לו

הקב״ה, ויחד עם הציווי הזה הוא ברא את היצר הרע...

אכן, לפני אכילת עץ הדעת טוב ורע, היצר הרע היה בצורה אחרת, ולא כמו שאנחנו מכירים אותו היום – שאדם יש לו משיכה לעשות ח״ו דברים לא טובים, יש לו משיכה שלא לקיים את מצוות עֲשֵׂה שצריכים לקיים, או שלא לשמור את מצוות לא־תעשה, יש לאדם את השיקול הזה – ׳כן׳ לעשות או ׳לא׳ לעשות, זה היצר הרע שיש לנו היום, אחר אכילת עץ הדעת, אך לפני כן – היה יצר הרע שונה, זה לא היה יצר הרע **פנימי** אצל האדם, אלא יצר הרע **חיצוני**, שזה הנחש, שהוא בא ומסית את האדם ׳תציית לי, אני יודע ומבין ג״כ׳...

כי היצר הרע בא עם הסתות מאד מאד ערמומיות, הוא בא לאדם ואומר לו ׳גם אני יודע׳... והוא בא עם כל מיני עצות שונות – ״וִהְיִיתֶם כֵּאלֹקִים״... הרי אדם הראשון רק עתה נברא – לפני כשעה [ביום השישי של הבריאה], והנה כבר מגיע הנחש ומסית אותו עם הסתה מאד ערמומית, הוא אומר להם ״אַף כִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן״ – הוא בא אליהם עם לבוש של יראה, כאילו שיש לו יראת שמים, והוא אומר ״אַף כִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן״, בשעה שאף־אחד לא אמר את זה... **הוא כבר התחיל עם שקר!**

ואומרים חכמינו הקדושים (ב״ר יט, ב), שהם היו יכולים לתפסו בְּשִׁקְרוֹ כבר מהמילה הראשונה שלו, שהוא אמר: ״אַף׳ כִּי אָמַר אֱלֹקִים״ – הזכיר את המילה ״אף״, כי **מִפִּתַּח דיבוריו של האדם מכירים את האדם! אדם שיש לו אוזניים טובות, הוא יכול לשמוע מִפִּתַּח דיבורים של אדם מיהו האדם הזה...**

ולא רק הנחש פתח דבריו ב׳אף׳, אלא אומרים שם חכמינו הקדושים: ״**אַרְבָּעָה חֵן שֶׁפָּתְחוּ בְּאַף וְנֶאֶבְדוּ בְּאַף, וְאֵלּוּ חֵן: נָחָשׁ, וְשַׂר הָאוֹפִים, וַעֲדַת קֹרַח, וְהָמָן**״; **הנחש** – כנזכר לעיל דבריו; **המן** – הוא שכתוב (אסתר ה, יב) ״**אַף לֹא הֵבִיאָה אֶסְתֵּר**״; **עדת קרח** – הוא הכתוב (במדבר יד, טז) ״**אַף לֹא אֶל אֶרֶץ**״; **שַׂר הָאוֹפִים** – ככתוב (בראשית טז, א) ״**אַף אֲנִי בַּחֲלוֹמִי**״; יוסף הצדיק שמע את החלום של שר המשקים – ופתר אותו לטובה, אבל כששמע את שר האופים אומר ״אַף׳ אֲנִי בַּחֲלוֹמִי״ – יש כאן ׳**חרון־אף**׳? יוסף הצדיק מבין כבר במה מדובר... האדם הזה מונח ב״אף״!

ו׳**אף**׳ זה כבר כולל את כל הסטרא־אחרא והטומאה, ולענייננו – הנחש הקדמוני, שהוא היצר הרע הגדול...

ומדוע ׳**אף**׳ זה כ״כ לא טוב? כי ׳אף׳ זה ענין של כעס – ׳חרון־אף׳. **כמה אדם צריך לשמור עם כל הכוחות שלו להיזהר מכעס! זה הקלקול של האדם, ח״י!**

על כעס כתיב (איוב יח, ד) ״**טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ**״, ואומר האר״י הקדוש: אין עוד דבר שטורף וקורע את הנשמה של האדם כמו כעס! מסביר האר״י הקדוש, כי עבירה אחרת – עושה כתם, וכשם שֶׁכֶּתֶם בגשמיות שנמצא על בגד – יכולין לכבסו ולהורידו, כן אותה עבירה – היה איזה כתם, אז עושים תשובה, וזה מתנקה. **אבל אם תיקח את הבגד הזה ותקרע אותו לקרעים – אין כבר מה לכבס... הכל קרוע...** אומר האר״י הקדוש: אותו דבר בכעס; אדם לוקח את הנשמה שלו וקורעה, רח״ל, שזה פירוש ״**טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ**״...

ואומר רבינו (ליקו״מ ח״א סי׳ סח) שלא רק את הנשמה הוא מפסיד – שאכן זה כבר מספיק לאדם... כבר מזה הוא צריך מאד לחשוש... הוא אם זה לא מספיק כדי להפחיד אותך, תדע שביחד עם זה נקרעות ג״כ כל השטרות של הכסף... ולא השטרות הקטנים – **אלא שטרות של 200...** [בארה״ב יש **1,000** (ופעם גם ראיתי שטר של **5,000** ואמנם זה לא מצוי, אבל יש כזה)], **אתה לוקח את השטרות – וקורע אותם לקרעים...** ׳אני קורע?!׳ כן! כך אומר רבינו: אתה קורע את הנשמה שלך, וביחד עם זה גם את הפרנסה...

וזהו הטעם שמובא את שניהם – הן את עין קריעת הנשמה, והן את הפסד הפרנסה, כי לפעמים ממונו של אדם חביב עליו יותר מנפשו, וכדברי חכמינו הקדושים (ברכות סא:) על הכתוב (דברים ו, ה) ״**בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ**״, שיש מי שיותר חשוב לו הממון...

כמובן, אדם שיש לו שכל – הנפש הכי חשובה אצלו, אבל יש אדם שעדיין אין לו הידיעה מה זה ׳נפש׳, אבל כסף – הוא יודע ומבין טוב מה זה... והנה הוא רואה לפני עיניו שקורעים לו חבילה של שטרות, ועוד אומרים לו ׳זה היה אמור להיות בשבילך׳... את השפה הזאת הוא כבר מבין, והוא לומד שלא לעשות זאת...

אלו הם דברי רבינו שם, שהכעס מפסיד הן הנפש והן הממון, מדוע?

מסבירר רבינו: כי הנשמה והכסף זה אותו ענין; אדם חושב שהם שני דברים נפרדים – ׳אני עובד את הקב״ה, יש לי נשמה, אבל מה זה קשור לכסף?׳... אומר רבינו: **הכל הוא קשר ישיר! הן הכסף, הן הנשמה, ומוסיף רבינו לומר שגם בת הזוג של האדם כלולה בזה, נמצא שהכל זו ׳חבילה אחת׳...** אדם זוכה להתחתן – מקבל בחבילה אחת שלימה הן את אשתן, ובאותו זמן ג״כ את הכסף, ולכן הבעל כותב כתובה, כי יש עכשיו קשר בין כל הדברים ביחד, ולא עוד אלא שגם הילדים כלולים בזה, כי הכל הולך ביחד! [ולכן אומר רבינו בהתורה שבאה אח״כ – תורה ס״ט, שהגוזל ממון, הוא לא רק גוזל כסף, אלא הוא גוזל את אשתו וילדיו רח״ל].

והכלל, שיש קשר בין כל אלו הדברים, והלימוד למעשה, שאדם צריך לשמור מאד שלא יגיע לידי ׳**אף**׳, חם ושלום.

ומוהרא״ש הקדוש היה תמיד מסביר בקשרן של אלו התורות בדברי רבינו, שעיקר הניסיון של הכעס הוא בבית – עם האשה והילדים, **שם הוא הניסיון הכי גדול!** כי אדם שהוא לבד – על מה הוא יכעס? על עצמו?!... יש כאלו המשתגעים ו׳יורדים על עצמם׳, אבל בן אדם נורמלי הוא מסתדר עפ״י רוב עם עצמו פחות או יותר... אבל כשהוא עם אשתו וילדיו, והנה קרה משהו שגרם לו איזו קפידה וכעס, הוא כולו נכנס לכעס וכו׳, **ואתה לא מבין שאתה גורם רע רק לעצמך!**

ואומר רבינו, שלפעמים אדם נכנס לכזה כעס ואיבוד שליטה, שאפילו שבאים ואומרים לו: ׳**חביבי, אתה עכשיו הורס את הכל! אתה קורע את השלום־בית שלך, את הכסף שלך**׳... – זה לא עוזר, הוא ממשיך... וזה נחוץ לעניין שלום־בית, שיש הטוען: ׳אני אשם? היא אשמה׳... **כן, אתה צודק, היא האשמה, אבל ׳לך׳ קורעים את כל השטרות...** אם הוא היה מבין את זה – הוא היה כבר חושב פעמיים... אבל אומר רבינו שניסיון הכעס כ״כ גדול, עד שלפעמים אפילו אם אומרים לו זאת – הוא ממשיך, שזהו המובא בדברי חכמינו הקדושים (שבת קה:) שהמפזר מעותיו בכעסו הוא כעובד ע״ז, מה הפירוש הפשוט? שאדם נכנס בתוך כעס כ״כ גדול עד שהוא זורק כסף... ולפי מה שרבינו מסביר, הרי זה מה שקורה כשאתה נכנס בכעס – **אתה מפזר מעותיך!** אמנם אתה לא רואה את זה, אבל **זה מה שאתה גורם!**

זה העניין החמור של ׳אף׳, ולכן כששמע יוסף הצדיק את שר האופים אומר **״אַף׳ אֲנִי בַּחֲלוֹמִי״** – הוא כבר הבין מה הולך פה... יוסף הצדיק הדבוק בהקב״ה בתכלית הדביקות, הוא שומע כשאותו שר האופים מתחיל עם **׳אף׳** – הוא יודע שזו תהא המפלה שלו, ויתלו אותו על העץ...

אותו דבר עם המן הרשע, שהוא ג״כ פתח ב׳אף׳ ואמר **״אַף לֹא הֵבִיאָה אֶסְתֵּר״** – גם אותו תלו על עץ...

והראשון מִבֵּין כולם הוא הנחש הקדמוני, שממנו נובע כל ה**׳אף׳** הזה, וכשבא לאדם הראשון וחוה הוא אמר להם: **״אַף׳ כִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן״** – המילה הראשונה שלו היתה **״אף״**, ואם היה לחוה ההבנה הנ״ל אז היתה מתבוננת ׳הלא הוא מתחיל לדבר מ**׳אף׳**״...

יתירה מזאת, הלא הנחש אמר שקר בדבריו, וכנ״ל בדבריו: ״אַף כִּי אָמַר אֱלֹקִים לֹא תֹאכְלוּ מִכֹּל עֵץ הַגָּן״ – זה שקר, ולכן מיד אומר הפסוק: ״וַתֵּאָמֶר הָאִשָּׁה אֶל הַנָּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ הַגָּן נֹאכֵל״ – הרי זה מותר! ויש פה ויכוח ביניהם... **אבל הנחש הזה כבר התחיל את דבריו עם שקר גס: הוא אמר שהקב״ה ציווה שלא לאכול מכל עץ הגן, וזה בכלל לא נכון... אבל זו דרכו של הנחש, וזוהי הסתת היצר הרע!**

וכאמור, באותו הזמן היה זה דבר **חיצוני**, שזה כלליות ענין הסתת הנחש שבא מבחוץ; **כמה אנחנו צריכים להיזהר מהסתות מבחוץ!** לפעמים קורה שאדם כבר מסר נפשו להיכנס אל הקדושה, להתקרב אל הצדיק, ללמוד, להתפלל, לעבוד את ה׳, אבל הנה מגיע **מבחוץ** הנחש הקדמוני בכל מיני התלבשויות ודרכים שונות, ומסית את האדם ׳מה לך פתאום?... מה זה?... למי אתה הולך?... מה אתה עושה?׳... והנה אתה כבר החלטת בעצמך ואתה מבין ׳זו התכלית שלי׳, אבל הוא בא ומסית...

ואומר רבינו (שיחות הר״ן, סי׳ פ): **״בְּנֵי אָדָם יֵשׁ לָהֶם כֹּחַ לִמְנֹעַ וּלְהָסִית אֶת הָאָדָם לְרַחֲקוֹ מֵעֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא וּמְצַדִּיקֵי אֱמֶת יוֹתֵר מִן הַיֵּצֶר הָרָע״** – ההסתות של בני־אדם הן יותר מהיצר הרע! וכמו שחכמינו הקדושים אומרים גבי יוסף הצדיק וְאֶחָיו, שיותר טוב לו לאדם שיהיה זָרוק בְּבוֹר מאשר יהיה מסור ביד שונאיו...

ומדוע צריכים כ״כ להיזהר מכאלו אנשים? מסביר רבינו שם: **״כִּי הַיֵּצֶר**

הָרָע אֵין לוֹ יְכֹלֶת רַק כְּפִי כֹּחוֹ, כְּפִי בְּחִינַת הַיֵּצֶר הָרָע מֵאֵיזֶה הָעוֹלָם שֶׁהוּא, אֲבָל הָאָדָם הוּא כְּלָלִיּוּת שֶׁכָּלוּל מִכָּל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל כֵּן מְנִיעוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם יוֹתֵר מִמְּנִיעַת הַיֵּצֶר הָרָע״; כלומר, כמו שבקדושה אדם הוא כ״כ גבוה וגדול עד כסא הכבוד, כמו״כ להפך – אחד שהוא מתנגד ומתלבש כדי לנתק את האדם מן הקדושה, הוא ג״כ גדול מאד, א״כ כמה צריכים להיזהר מזה!

וזה היה הניסיון של אדם הראשון **לפני** חטא עץ הדעת, ואחר החטא שנתהווה מחמת ששמע להסתת הנחש – הקב״ה לא רצה שיהיה בבחינת **״לָדַעַת טוֹב וָרָע״**, כי מהו ״עץ הדעת טוב ורע״? שמקודם היה הציווי לא לאכול ממנו, דהיינו ׳אל תסתכל אם ״טוב״ או ״רע״, תעשה מה שאתה צריך! למה לך לבלבל את עצמך ״זה טוב״, ״זה לא טוב״? הכל בסדר, הכל אלקות! תעשה מה שאומרים לך! אמנם לא קל, יש לך ניסיון ״לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ״, אבל רק זה! והנה בא הנחש ומסית אותו לאכול, הוא אכל, ואח״כ נעשה ערבוב פנימי בין טוב לרע, שמזה נובע כל ענין הבלבולים שיש לאדם – ׳זה כן טוב, זה לא טוב׳, הוא לא מבין מעצמו מה טוב ומה לא, וזה כבר סיפור מורכב ולא קל... **אבל זו העבודה שלנו! שאנחנו צריכים באיזו דרך לחזור אל אותו העניין הראשון!**

מזכירים אנו רבות את השיחה מרבינו ז״ל, שאמר (שיחות הר״ן, סי׳ קסו): **״עִם דָּבָר אֶחָד הִצְלַחְתִּי״**; זוהי שיחה של ביטול הבחירה ממש! מהו אותו הדבר? אמר רבינו (חיי מוהר״ן, סי׳ תרט): **כשכל הנשמות הלכו יחד עם אדם הראשון לאכול מעץ הדעת טוב ורע – הנשמה שלי לא הלכה**; אם אדם מתבונן בזה אפילו קצת, הוא מיד מתעורר: **איזה רבי יש לנו!** רבינו לא אמר ׳מליצות׳ וכו׳, אלא אם רבינו גילה משהו – כך הוא! וזה מה שאמר רבינו, שהוא לא הלך אל החטא בעת שהלכו כולם, ומהו ׳כולם׳? כי מובא בפירוש בזוה״ק וכו׳, שאמנם אדם הראשון היה יציר כפיו של הקב״ה, אבל בתוכו היו נכללים כל הנשמות שעתידין לצאת ממנו, ועל כך אמר רבינו, שכשכולם הלכו לאכול מן עץ הדעת טוב ורע, נשמתו ברחה! לא היתה שם!

זאת אומרת שיש לנו רבי שהוא עוד מלפני החטא; יש כינוי בספרים הק׳ **׳אדם קדמון׳**, שזה רומז על דברים מאד עליונים ברוחניות, אבל בפשטות, כפי השיחה הזאת של רבינו, **׳אדם**

קדמון׳ היינו אדם שהוא לפני חטא עץ הדעת, וזכינו אנו שיש לנו כזה רבי – שהוא שם!

והנה אדם ישמע זאת ויגיד: ׳אמנם יש לי רבי שהוא שם, אבל מה איתי?׳... **רבינו רוצה לקשר אותנו לשם! רבינו מבקש: ׳תתקרבו אליי, תהיו דבוקים בי, תקיימו את העצות שלי, ואני חוזר ומקשר אתכם אל המקום הזה!׳...** זה עסק טוב... אבל אדם צריך **לרצות**, לזרוק את השכל שלו ולדעת ׳אני לא יודע כלום!׳...

ולכן אומר רבינו, שלפני כל מצוה צריכין לומר "הרני מקשר עצמי", למי מקשרים את עצמנו? לכל הצדיקים האמיתיים וכו׳ ולרבינו הקדוש ר׳ נחמן בן פיגא; מה ענין ההתקשרות הזאת? **אתה מתקשר עכשיו ל׳אדם קדמון׳ – הנשמה הזאת שלפני עץ הדעת טוב ורע, וזו כבר חשיבות אחרת לגמרי... אתה עושה מצוה בהתקשרות לרבינו – זה כבר ׳סיפור אחר׳ לגמרי...**

ורבינו מלמד אותנו איך אפשר להתמודד עם כל הסתות הנחש; כי כאמור, הנחש בא ונכנס באדם, ומה עושים? את זה רבינו מלמד אותנו, איך מתמודדים עם הנחש...

אמנם כבר דיברנו כמה פעמים מזה, אבל כדאי לחזור על זה, כי אלו דיבורים שכדאי לחזור עליהם **בכל יום, בכל עת ובכל שעה:**

׳הנחש׳ הוא המסית ומדיח את האדם ומנסה לנתק אותו מהקב״ה, ומהי התרופה כנגדו? מה הכח להינצל ממנו? אומר רבינו: **כח התפילה!** שהוא הכח של משיח צדקנו, שזה הכח של רבינו הקדוש! שאדם יקח את כל הניסיונות שלו, כל מה שעובר עליו, כל מה שמסיתים אותו – הן אם זה מישהו מבחוץ, והן אם זה מישהו מבפנים, יקח את כל זה ויצעק להקב״ה: ׳**רבש״ע, תציל אותי! הצילו! אני לא יודע מה לעשות!**׳...

שזה בעצם מה שהיה אמור אדם הראשון לעשות באותו הזמן, שהנה הגיעה ההסתה של הנחש, מה עושים עכשיו? הוא לא יודע... הוא חדש לגמרי... כי הרי מדברים בשעה הראשונה של בריאתו! הוא היה יציר כפיו של הקב״ה, שלא יכול אדם יותר מושלם מזה... כי כשהקב״ה בורא זה הכי מושלם שיכול להיות! אבל זה ביחד עם כח שיכול להסית נגד... אך מצד עצמו הוא הכי מושלם! ואז הוא צריך להיזהר מהנחש שבא כנגדו, והנחש בא עם כל מיני דיבורי הסתה

שונים – ״וְהְיִיתֶם כֵּאלֹקִים״, הוא אומר לאדם הראשון: ׳הרי אתה נבראת ע״י הקב״ה, אתה יציר כפיו, ואני אתן לך עצה שאתה תהיה בדרגה של ׳וְהְיִיתֶם כֵּאלֹקִים׳״... **איזו כפירות ואפיקורסות! איזו הסתה גרועה!** אבל אדם הראשון הוא ״חדש בעסק״ – הוא רק עכשיו נברא, ומה הוא יודע?... והנה בא הנחש ואומר לו ׳**וכי אתה צריך להיות מקורב לצדיק? להכניע את עצמך?**׳ – ולענייננו אצל אדם הראשון: אומר לו הנחש ׳וכי אתה צריך להכניע את עצמך להקב״ה?... אני אתן לך עצה איך ׳וְהְיִיתֶם כֵּאלֹקִים׳״... והיה אז ניסיון גדול, וזה גרם מה שגרם... **ורבינו הקדוש מחזיר אותנו לשם, וגורם לנו להינצל מהנחש הזה, איך? ע״י שאדם צועק להקב״ה!**

אדם הראשון באותו הזמן היה מבולבל, כי הנה הקב״ה אמר לא לאכול, והנה הנחש אומר כן לאכול, והוא לא סתם אומר ׳כן לאכול׳, אלא הוא מביא טענה ניצחת לפי דבריו... ומה היה צריך לעשות? היה עליו לצעוק: **׳רבש״ע, תציל אותי! אני לא יודע כלום! אתה בראתי אותי ממש עכשיו, לפני שעה, ואינני יודע כלום... רבש״ע, תציל אותי!׳...**

זה ענין של **כח התפילה**, וזה היה הניסיון של אדם הראשון – שהוא לא הגיע לזה, והלך אחר ההסתה... אבל רבינו מחזיר אותנו לזה, שזה הגילוי של **משיח צדקנו**, כי ׳מָשִׁיחַ׳ הוא ׳מְשִׁיחַ׳ אלמים, הוא פותח את הפה שלנו לצעוק אל הקב״ה ולבקש עזרה **בכל דבר שאנחנו צריכים** – הן עם עצמנו, בעניין הכעס, והן בעניין שלום־בית, והן בכל הניסיונות הקשים שלנו!

ולכן ׳**משיח**׳ עולה כמספר ׳**נחש**׳ – השי״ן והחי״ת הן אותן אותיות, רק ההבדל הוא שאצל ׳משיח׳ יש מ״ם ויו״ד, ואצל ׳נחש׳ יש נו״ן, וכל עבודתו של האדם היא לחתוך את הראש של הנחש – את האות נ׳ שבו, ובזה הוא הופך את הנו״ן שתהא מ״ם ויו״ד – ׳משיח׳. שזה מה שאמר הקב״ה אל הנחש אחר החטא **״הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ״** – תפקיד האדם הוא לכרות את ראש הנחש, וכך במקום ׳**נחש**׳ הוא זוכה ל׳**משיח**׳, ועי״ז גואל את עצמו מכל הצרות וההסתות של הנחש.

זו לא עבודה קלה, אבל זה מה שרבינו מלמד אותנו... ורבינו עומד כביכול אחר הגב שלנו ואומר לנו: ׳**תצייה אותי! אני אביא אותך חזרה לכל התיקונים, שתזכה לחזור אל הגן עדן**

שהיה לפני ההסתה של הנחש!׳, ואשרי הזוכה לציית ולקבל!

נשוב לנקודה שעמה התחלנו: הנחש הוא היצר הרע, והעבודה שלנו היא להישמר ממנו; הקב״ה הוא זה שברא את היצר הרע, ואכן – בעניין היצר הרע הראשון היה כישלון, והוא קיבל תוספת כח ע״י הפגם של עץ הדעת טוב ורע, אבל כמה צער יש כביכול להקב״ה על שקרה העניין הזה!

כי הקב״ה ברא את העולם רק לתכלית זו: **אני שם אותך בתוך הגן עדן, ואתה תראה ״לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ״, ואתה תחיה חיים טובים! אני אומר לך, אפשר שיהיה לך גן עדן בזה העולם!**

הרי צריכים לפרש את פסוקי התורה כפשוטן... והלא כתוב בפירוש: ״**וַיִּקַּח הק אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן עֵדֶן**״ – וכפי המובן לכל אדם בפשטות: מה זה ׳גן עדן׳? איזה מקום בשמים שאחר מאה ועשרים שנה עולים לשם... **בשעה שרבינו אמר לנו בפירוש שהגן עדן וההפוך מזה נמצאים כאן בזה העולם!** אבל רוב בני אדם אינם מבינים זאת...

יש אנשים שכשהם רואים את השלט ״**ברוכים הבאים לגן עדן**״ – הם נבהלים מאד, ׳יש לי עוד זמן... מה עכשיו גן עדן?׳... אבל הוא לא מבין שאלו הם הלימודים של רבינו, שהגן עדן הוא כאן בזה העולם! ו׳**כן, בתוך הבית הזה צריך שיהיה ״ברוכים הבאים לגן עדן״! זו התכלית!**׳.

וכך באמת היה צריך להיות, אבל מחמת שיש לנו את כל ההתמודדויות והניסיונות האלו, והעצה היחידית היא רק לזרוק את השכל שלנו ולציית לצדיקים, לכן כביכול הקב״ה אומר על בריאת היצר הרע: ״**וַאֲשֶׁר חָרַעְתִּי**״ – ׳זו, כביכול, האשמה שלי׳, ועל כן ׳הביאו עליי כפרה׳ בראש חודש, ׳על שבראתי את היצר הרע׳, כי זה כל ענין ״מיעוט הירח״, מדוע בחצי השני של החודש הלבנה הולכת ומתמעטת עד שלא רואים אותה כלל – ויש מולד חדש? הכל מחמת היצר הרע, כי אם לא היה הפגם של עץ הדעת טוב ורע – היה מאיר הירח כמו השמש, בחי׳ (תהלים קלט, יב) ״**וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר**״; עתה, באמצע הלילה, היתה מאירה הלבנה כמו השמש! כי אמנם יש את השמש ואת הירח, ולכל אחד יש את הזמן שלו, אבל מצד האור שלהם – הלבנה היתה מאירה כמו השמש, היא היתה מקבלת כוחה הארה מלאה מהשמש – עד שהיתה מאירה תמיד! אבל אחר החטא – אמר הקב״ה

ללבנה שתמעט את עצמה, ומזה בא כבר כל הכח של היצר הרע.

נמצא א״כ, שבראש חודש הקב״ה מבקש: ״**הביאו עלי כפרה**״; ואומר רבינו (ליקו״מ ח״ב סי׳ א), שביום כזה – שהקב״ה כביכול אומר ״הביאו עלי כפרה״ – אנו יש לנו כח לבקש: ׳**רבש״ע, אתה בעצמך אומר ״הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח״, רבש״ע, תמחל לי! תרחם עלי! אתה אומר שאתה הוא זה שבראת את היצר הרע? תמחל לי! אני רוצה לחזור בתשובה!**׳...

זהו הסוד של **ראש חודש** ושל **ערב ראש חודש**, ולכן הוא נקרא ״**יו״כ קטן**״, כי אפשר לאדם לזכות אז ממש ל״**יום כיפור קטן**״!

כי ״יום כיפור גדול״ הוא יום הכיפורים שיש לנו פעם בשנה, שבו אנחנו כמו מלאכים – אין אכילה ושתיה, אין סיכה, אין תשה״מ, יש את חמשת העינויים, ואנחנו ממש כדוגמת מלאכים! ואומרים חכמינו הקדושים: **השט״ן** עולה בגימטריא **שס״ד**, ובשנה יש **שס״ה** ימים, נמצא שיום אחד חסר לו להשטן, והוא **יום כיפורים**, שבו אין כח לשטן! כל טומאת הנחש וכו׳ – ביום כיפור אין!

והנה אדם אומר: ׳אבל מה לשאר ימות השנה? הלא אינני מלאך׳... כי הנה הוא שומע כל מיני דברים חדשים שלא שמע עליהם אף פעם – איך צריך להיות בית יהודי, איך אדם צריך לחיות, הוא לא שמע זאת מעולם... כי מאיפה ישמע את זה? הוא מעולם לא קיבל שום הדרכה... ומה הוא ראה? רבים הם שלא זכו לגדול בבית שבו רואים איך בית יהודי צריך להיראות, ומהו הסדר בחיים...

וזה סובב והולך על כל ענייני הבית – המטבח, הסלון, חדר השינה, דברים שאף פעם לא לימדוהו, והלוואי שהיה לו ממי ללמוד... ואמנם הוא קיבל מעט הדרכה כשזכה להתחתן, לימדו אותם מעט, ולא לימדו אותם בדיוק כל דבר לפרטיות, אלא רק בכלליות – מה שאסור ומה שמותר, אבל לא לימדוהו מהי **צורת הבית**! שזהו מה שאמר הקב״ה ליחזקאל הנביא (יחזקאל מג, יא): ״וְאִם נִכְלְמוּ מִכֹּל אֲשֶׁר עָשׂוּ צוּרַת הַבַּיִת וּתְכוּנָתוֹ וּמוֹצָאָיו וּמוֹבָאָיו וְכָל צוּרֹתָו וְאֵת כָּל חֻקֹּתָיו וְכָל צוּרֹתָו וְכָל תּוֹרֹתָו הוֹדַע אוֹתָם וּכְתֹב לְעֵינֵיהֶם וְיִשְׁמְרוּ אֶת כָּל צוּרָתוֹ וְאֶת כָּל חֻקֹּתָיו וְעָשׂוּ אוֹתָם״; וכן בסוף ספר יחזקאל הנביא כבר כתוב את צורת הבית השלישי, ויש פסוקים שבהן הקב״ה

אומר ליחזקאל הנביא שילמדם צורת הבית ואיך שיעשו תשובה על חטאתם! **כי את הדברים הללו צריכים ללמוד!**

ובזה אנו מגיעים אל הקשר שיש לפרשת השבוע, שפותחת בפסוק: ״וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם״; ואיתא שם ברש״י, שלא מספיק לומר להם את ההלכות בצורה של ׳כן׳ ו׳לא׳, אלא ״**אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם – כשלחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם**״; משל לאדם שאומר לחברו: ׳אני מביא לך סעודה ממש טובה – דגים, מרק, בשר, סטייקים, הכל!׳ והלה מתלהב ואומר: ׳כן? איפה זה? אני רוצה׳... וההוא אומר לו: ׳כן, כן, אני אביא לך׳... והנה הוא כבר נכנם לרעבון גדול מחמת התאבון, אבל השולחן ריק... לא הביאו לו כלום... **אומר הקב״ה למשה רבינו: ״וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם – כשלחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם**״; זאת אומרת: השולחן כבר ערוך, ומוכן לאכילת האדם! ופירושו: **שכל הדברים יהיו בדיוק במקום בסדר הנכון – הדגים במקומם, המרק והבשר במקומם, המנה העיקרית, מנה אחרונה, הכל במקום הנכון!** כך הקב״ה אומר למשה רבינו – **שיהיה ברור להם הכל, ללא שום ספיקות!**

ואכן, זה היה התפקיד של משה רבינו, והוא עשה את זה בתכלית השלימות, ולימד אותם כל פרט ופרט! לימד אותם **איך בונים בית בישראל, איך צריך הבית להיראות, כל פרט ופרט! הן המטבח, הן הסלון, והן חדר השינה; כל פרט בדיוק!** אדם לא ידע מכל זה, והנה זוכה ללמוד את זה...

אולם, אדם שומע כל זאת ומיד אומר ׳אבל אני לא מלאך׳... **אף אחד לא ביקש ממך להיות מלאך! אלא מבקשים ממך שאתה תלמד איך אנשים כאן בזה העולם זוכים לחיות כמו מלאך, ולא עוד אלא אף יותר ממלאך!** [כדברי רבינו בליקו״מ ח״ב סי׳ א].

אתה נמצא כאן בזה העולם, ויש לך כל מיני משיכות לא טובות, כל מיני בלבולים ודמיונות, ובאמת זה בגלל שלא למדת, ואתה מבולבל מאד, ולא יודע איך צריך לראות נראה בית יהודי, אין לך מושג... אתה רק משער שזה כך וכך, ובהלכה ראית כתוב שצריך שיהיה כך וכך, אבל לא ביררו לך **בדיוק** את כל הפרטים, אז לכן יש לך כל מיני בלבולים... והנה מגיע משה

רבינו, ומלמד אותנו כל דבר על מקומו, ואם אתה תזכה לציית, אזי אתה לא תאמר לי 'אני לא מלאך', כי אני אגלה לך איך אתה יכול להיות 'יותר' ממלאך! כי דווקא מחמת שיש לך כאלה בלבולים ומשיכות לא טובות, ואתה 'כן' שמעת ו'כן' למדת, ואתה מקשיב לאלו הדברים שמגלים לך – שהם בעצם פשוטים והגיוניים, ואם יש לאדם קצת שכל הוא מבין זאת, אבל עד שזוכים להגיע לשכל לוקח זמן... מוהרא״ש היה תמיד אומר: **אם היו מוכרים שכל בחנויות – איזה ביזנעס טוב זה...** אבל לא מוכרים שכל בשום מקום, ואדם צריך ללמד את עצמו עם שכל, ומסבירים לך, ותבין את העניינים...

לא מבקשים פתאום שתעשה שינוי 'מן הקצה אל הקצה', אבל מלמדים אותך לְמָה תכסוף ותשתוקק! ונותנים לך עצות '**איך**', מלמדים אותך עצות! **אם בית יהודי צריך להיראות ככה – אז מה עושים עכשיו?...** מה שעשיתי עד עכשיו – לא עשיתי כלום! לא מאשימים אותך על מה שעשית עד עכשיו, אתה נולדת עכשיו! שמעת עכשיו פעם ראשונה? עכשיו נולדת! ועכשיו תחשוב עצות מה לעשות... זה לא אומר שאתה צריך לזרוק עכשיו את כל הרהיטים וכו', לא מבקשים ממך את זה, אבל תתחיל להתיישב בדעתך "מה עושים", "איך", "מה הפתרון", "מהי העצה"...

אדם שיש לו שכל, יש לו אמונת חכמים, אזי הוא מקבל את כל פרשת משפטים... מהי פרשת משפטים? **הכל!** דבר ראשון: כלל ההלכות שיש בפרשה זו, ומתחלת עם ענין עבד עברי, אמה עברייה וכו', פרשת משפטים זה עיקרי התורה! כל ההלכות שבין אדם לחברו, בין איש לאשתו, כל הדברים כתובים בפרשת משפטים, והקב״ה אומר למשה רבינו: "**אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם**" – '**תסביר להם כל פרט ופרט כמו שולחן ערוך המוכן לאכילת האדם**'; וענין של "שולחן ערוך לאכילה" זה סובב והולך על כל ענייני הבית, וכמובא בפירוש בדברי חכמינו הקדושים גבי יוסף הצדיק, שכתוב (בראשית לט, ו) "כִּי אִם הַלֶּחֶם אֲשֶׁר הוּא אוֹכֵל", שזה סובב והולך על כל ענייני הבית, שיש הלכות בבית שצריכים לשמור! והקב״ה אומר למשה רבינו: "**אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם**" – '**תסביר להם בדיוק איך צריכים לעשות!**'.

וכי תהא טענה על עם ישראל "איפה הייתם"?! לא! כי 'לא היינו... רק עכשיו

קיבלנו את התורה'... ועתה משה רבינו מסביר את דברי התורה, ולא שצריכים לחקור חקירות וכו' אלא משה רבינו כאן, והוא עכשיו הביא לכם את התורה ואתם אמרתם בפירוש (בפרשת השבוע): **"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע"** – 'משה רבינו, מה שאתם אומרים בשם הקב"ה אנחנו עושים!', קודם כל **'נעשה'** – עשיה! ואח"כ **'נשמע'** – אם נזכה להבין ומה ומי ואיך וכו', נזכה להבין... בשמחה גדולה... אבל הדבר הראשון הוא **'נעשה'**!

בפרשת יתרו הם אמרו **"נעשה"** ("כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה"), ובפרשת השבוע יש הוספה – **"נעשה ונשמע"**, כי עכשיו הגיעו כבר לעניין כזה שהבינו מדברי משה רבינו: **'נעשה'** – בוודאי זו מסירות נפש גדולה, שאדם מוכן לעשות בלי להבין כלום, אבל פה יש ניסיון גדול – כמו שחכמינו הקדושים אומרים במדרש בפרשת השבוע: משל למלך שקידש מטרוניתא עם שתי טבעות, לפתע היא באה בוכה לפני המלך 'נאבדה לי טבעת אחת'... והיא חוששת מאד מה יהיה... מה אומר לך המלך? **'איבדת טבעת אחת? תשמרי היטב על השניה'**... ובזה הוא ניחם אותה.

אומר המדרש: כך עם ישראל, אמרו **"נעשה"** – אנחנו עושים בלי שום שאלות! אבל הנה בא ניסיון של העגל, שהיתה הסתת היצר הרע, הנחש, הערב–רב, ובזה הם איבדו את ה**"נעשה"**, ועל כן אומר הקב"ה לעם ישראל: **'עתה תשמרו היטב על ה"נשמע"!'**.

ומהו **"נשמע"**? שהצדיקים יסבירו לך **וישמיעו** לך מה לעשות! כי **'נשמע'** זה לשון של הבנה [כדברי רש"י על "וישמע יתרו" – 'וישמע' לשון הבנה, שהוא לא סתם 'שמע' אלא הוא 'הבין'], והצדיקים הם אלו שמסבירים לנו זאת, שזהו **"אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם"** – **'תסביר להם'**! ומזהירים מכל מה שצריכים להזהיר וכו', ואדם שיש לו שכל – הוא שמח, **'מסבירים לי ומלמדים אותי איך להיות יהודי'**... כי הוא מבין 'מאיפה עליי לדעת מזה? וכי ראיתי את זה אצל ההורים שלי – האבא והסבא שלי? לא ראיתי את זה... למדתי קצת, חינכו אותי מעט שזה וזה 'מותר' וזה וזה 'אסור', אבל לא לימדוני מהי **הצורה** הצריכה להיות לבית'...

הלשון של הנביא יחזקאל שם (מג, י): **"הַגֶּד אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת הַבַּיִת וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֹנֹתֵיהֶם"** – דהיינו, שיאמר

ויסביר לעם ישראל מהי **צורתו** של **בית**, והם כבר ״יִבָּלְמוּ מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם״ – יבינו כבר מעצמם... כי לכאורה לשון הפסוק צריכה הסבר, מה הקשר בין בנין הבית לעוונות האדם? עפ״י האמור מובן מאד, כי **הבית שלך זה הבית המקדש!** וכמו שנראה בפרשיות הבאות – תרומה ותצוה, שהן תוספת על ימי שובבי״ם בשנה זו, כי באמת פרשת משפטים משלימה את ימי **שובבי״ם**, אבל בשנת העיבור מוסיפין **ת״ת**.

ואם נבין דבר מתוך דבר, הרי שזהו העניין של שנת העיבור, שיש בה שני חדשי אדר, ויש ענין של ״פורים גדול״ ו״פורים קטן״, ומבינים היטב מהו ״יו״כ גדול״ ו״יו״כ קטן״, ואיך שהכל הוא קשר אחד ממש!

והכלל, שאדם יטה אוזן למה שמלמדים אותו – **׳מלמדים אותי איך להיות יהודי, מראים לי את ׳צורת הבית׳, ואיך בית צריך להיראות!׳** ואמנם ׳צורת הבית׳ שם הכוונה על ביהמ״ק, אבל לעת עתה אין ביהמ״ק עומד על תלו, אבל יש את הבית של כל אחד ואחד, שאלו הן הפרשיות שמוסיפין בשנת העיבור לימי שובבי״ם – **ת״ת**, **ת׳רומה ת׳צוה**, ששם מדובר על בנין המשכן – בנין הבית, הן המקדש וכליו, והן בגדי כהונה.

ומה כל זה קשור לימי שובבי״ם? מדוע מוסיפין את אלו ב׳ הפרשיות? עפ״י כל האמור מובן מאד מאד: **כי אחר שקיבלת את ה׳שובבי״ם׳, קיבלת את כל הלימודים הקדושים, עכשיו אתה יכול להתחיל לבנות בית! עכשיו תבנה בית!** תתחיל להבין מה שמסבירים לך – מהו הארון שהיה בביהמ״ק.

ענין ה׳**ארון**׳ בבית האדם הוא ענין שהבית צריך להיות בנוי על התורה, שזה נקרא שיש ארון בתוך הבית, שיודעים מהו לימוד התורה – **האשה והילדים צריכים לראות אבא ובעל שהוא לומד תורה!** ׳אבל אני לומד בכולל כל היום׳... **יפה מאד! אבל גם בבית צריכים לראות לימוד התורה!** מה שאתה עושה בכולל – האשה והילדים לא רואים... אבל אם רואים אותך שאתה יושב – אפילו רבע שעה – עם הבי״ת ולומד, את זה כולם רואים! **ואם אתה מזכה את הילדים ג״כ בזה – שאתה מביא בי״ת גם לילדים – זה נקרא שאתה ׳בנית בית׳! וזה מביא ׳שלום בית׳, ומביא את הכל! כי רואים שבתוך הבית יש תורה!**

והעניין של **'שולחן'** שהיה בביהמ״ק בתוך בית האדם, כי ״השולחן דומה למזבח״, ובזה יכול להיות שבתוך הבית שלך יש משהו שהוא יותר גדול ממה שהיה בביהמ״ק... כי בביהמ״ק יש את השולחן ויש את המזבח, והם שני כלים נפרדים – על המזבח הקריבו את הקרבנות, זרקו את הדם וכו׳, ועל השולחן היה את לחם הפנים, שפעם בשבוע החליפו את הלחמים. ואומרים חכמינו הקדושים (ברכות נה.) ששולחנו של אדם דומה למזבח, וכמובא בדברי רבינו (ספר המידות, אכילה, סעיף ו): **שולחנו של אדם מכפר על עוונותינו – כמו המזבח, ומזיח גזרות רעות – כמו המזבח, וכן מזכה אותו בשפע של פרנסה**, כי השולחן הוא הסמל של פרנסה, וכמאמרם ז״ל (ב״ב כה:) **״הרוצה להעשיר – יצפין״**; מי שרוצה לזכות לפרנסה, יתפלל לצד צפון[1], מדוע? אומרת הגמרא: כי בביהמ״ק השולחן היה בצד צפון והמנורה היתה בדרום, ומזה רואים ש׳שולחן׳ הוא הדמות והסמל של הפרנסה.

וזה ענין השולחן שיש לאדם בביתו [וגם ענין של מזבח רומז לכמה עניינים בבית האדם, ובעיקר כשאדם מוסר נפשו לקיים את רצון ה׳ – זה כמו מזבח, כי זה כהקרבת הקרבנות], שהוא דומה למזבח, שהנה אתה יושב ואוכל בשולחן, ואתה מקיים את המצוות הקשורות אל השולחן; אם זה בימות החול: אתה נזהר בנט״י, ברכת הנהנין, ברכת המזון, כל המצוות הקשורות אל השולחן, וכך יש לך **מזבח** בתוך הבית.

וכן אצל **כל הכלים** שיש בתוך ביהמ״ק, שמלמדים את האדם איך יהיה הבית שלו.

אדם שומע זאת ושואל: ׳ומה זה קשור לחדר השינה שלי? מה מלמדים אותי לעניין הזה?׳... אבל חכמינו הקדושים אומרים גבי הכתוב (מ״ב יא, ב; דה״ב כב, יא) ״וַתִּתֵּן אֹתוֹ וגו׳ **בַּחֲדַר הַמִּטּוֹת**״ – ׳בחדר המטות׳: ״בעליית בית קדשי הקדשים״ (ע״ש ברש״י מלכים ב׳), והסיפור היה שם, שהחביאו את אחד מצאצאי דוד המלך, כי רח״ל הרגו את כולם, ולא ידעו איך לברוח וכו׳, אז הציעו להחביא ילד בתוך בית קדשי הקדשים, כי היה פיקוח נפש, והיה ילד שהתגדל שם משך כמה שנים, והפסוק

1. כפי הסבר המפרשים בזה, אין הכוונה שאדם צריך ללכת אל הכותל הצפוני של הביהכנ״ס ויתפלל לכיוונו, אלא כשרוצה להתפלל על פרנסה ושפע – פונה את ראשו ומטה עצמו לכיוון צפון.

מכנה את זה: **״חדר המטות״**, והכוונה היא על **״קדשי הקדשים״... איזו כינוי!**

אז אם אדם שואל ׳מה הקשר לביהמ״ק׳, אז תדע שזה **קדשי הקדשים**! ויש לימודים שצריכים ללמוד... כי כמובן, זוהי קדושה עליונה הקשורה היטב לכל האמור לעיל בעניין **יו״כ גדול ויו״כ קטן**, כי מה היה באותו הזמן הנעלה של יום כיפורים? שהכהן הגדול נכנס לקדשי הקדשים עם קטורת, כדי להעלות ריח ניחוח לה׳, **ומלמדים אותך שגם הבית שלך, וחדר השינה שלך, זה ג״כ צריך להיות ככה!**

וכשאדם שומע כל זאת – זה כבר דיבורים אחרים לגמרי... מסבירים את זה לאדם, והוא מבין ׳רגע, זה לא כמו שחשבתי... אני חשבתי שאני מבין, חשבתי שזה צריך להיות ככה וככה׳... **אבל איפה למדת?! ממי קיבלת את זה?! מי סידר לך את כל הדברים האלה?!...** קל מאד לסדר זאת כפי שרוצים – קנית או שכרת בית, רכשת רהיטים, והכנסת את זה כפי שאתה מבין... ואתה יודע אמנם שבהלכה כתוב שצריך הפרדה וכו׳, **אבל מה הסבירו לך? מה פשרם של עניינים אלו? מה המובן בכל זה?...**

אז אם אדם זוכה, הוא מקשיב למשה רבינו שבא ומלמד אותו, שזה **״וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם״ – ׳כשולחן ערוך ומוכן לאדם׳**; הכל מבורר בדיוק איך צריך להיות הכל נראה! וזה כבר ענין אחר לגמרי.... וכל הפרשה מקבלת צורה אחרת לגמרי, שאדם לומד את זה **לעובדא ולמעשה!**

וכמו שהצדיקים פירשו את הפסוק השני בפרשה: **״כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם״**; פירשו צדיקים (נעם אלימלך בפרשתן ועוד): **״עבד עברי״** זה אנחנו, אנחנו רוצים להיות **עבד ה׳** – עובד את ה׳, ולהיות **׳עברי׳** –יהודי! [כמו שאומרים באידיש: **׳א אידישע קנעכט׳ – עבד עברי**], אני רוצה לעבוד את הקב״ה!

ומה אומר הפסוק על אותו **״עֶבֶד עִבְרִי״** – שזה כל אחד ואחד מאיתנו? **״שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם״**; הרבה פירושים נאמרו בזה, אך ניקח שני פורשים המובנים וקרובים להשגתנו:

״שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד״ – איתא בגמ׳ (ר״ה ב:): יום אחד בשנה חשוב ׳שנה׳; כל יום זה כמו ׳שנה׳! ובשבוע יש ששה ימים, שזה ענין של **״שֵׁשׁ שָׁנִים״**, ואדם

הזוכה באלו ששת הימים להשתוקק ולכסוף ולא לשכוח משבת קודש, הוא מונה בכל יום – ״**היום יום ראשון בשבת**״, ״**יום בשני בשבת**״ וכו׳, ״**יום חמישי בשבת**״, בכל יום מתקרבים לשבת, כל הימים שלו קשורים לשבת, והוא **עובד**! הוא מקיים ״**שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד**״ – באלו ששת הימים הוא **עובד**, הן **בגשמיות** – יש לכל אחד את המלאכה שלו והפרנסה שלו, שזה נקרא ׳עבודה׳, והוא שומר שהכל יהיה עפ״י התורה; והן **ברוחניות** – התורה והתפילה, מצוות ומעשים טובים, זו עבודה! שזהו הכתוב (שמות כ, ח) ״**שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ**״ – ׳**כל מלאכתך**׳ היינו הן מלאכה רוחניות והן מלאכה גשמית, וזהו ״**שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד**״.

מסיים הפסוק: ״**וּבַשְּׁבִעִת**״ – כשתגיע לשבת קודש, **אזי** ״**יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם**״ – **אתה** זוכה להגיע ל׳עולם החירות׳... שזה אדם ששמר היטב על ששת ימי המעשה, הוא דקדק לזכור משבת קודש, וכמו שאנו מזכירים זאת בכל יום בשיר של יום – ״היום יום ראשון בשבת״, ״יום שני בשבת״, ומנהג צדיקים – כפי ששמענו תמיד ממוהרא״ש – להדגיש ״היום יום ראשון בשבת – **שבת קודשו**!״ ״היום יום שני בשבת – **שבת קודשו**!״, בכל יום הוא מדגיש לזכור את השבת! **כמה זה יפה לאדם שהוא תמיד זוכר משבת!**

פעם רקדנו עם מוהרא״ש אחר התפילה [כמעט ברור לי שזה היה יום רביעי בלילה], ומוהרא״ש נכנס להתלהבות גדולה ושמעו שפלט מפיו: ׳**אַה, יוֹם אֶחָד יוֹתֵר קָרוֹב לְשַׁבָּת**׳... ובפרט ביום רביעי – שזה כבר נקרא ״**קמי שבתא**״ (פסחים קו.), ואדם מחייה את עצמו – **אה! יום אחד קרוב לשבת!** וכך אדם חי עם השבת כל השבוע...

אדם כזה הזוכה לקיים ״**שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד**״ – שהוא ׳עובד׳, ומקשר את עצמו להקב״ה ולצדיקים בכל ימות השבוע, אזי ״**וּבַשְּׁבִעִת**״ – כשתגיע לשבת קודש, ״**יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם**״ – **אתה** תזכה לצאת ׳**לַחָפְשִׁי חִנָּם**׳... מהו ״**חָפְשִׁי**״? רבינו הקדוש מסביר לנו היטב מהו ׳**חופש**׳... אומר רבינו (ליקו״מ ח״א סי׳ רעה), שעניין של ׳**חפשי**׳ זה ענין של ׳**חיפוש**׳, שאדם זוכה **לחפש** את הקב״ה! כי בד״כ זה לא כ״כ גלוי, ישנם כיסויים שונים, וזה טמון וגנוז, וצריכים לחפש! **את האלקות – את הקב״ה, את הצדיקים, צריכים לחפש!** וכל החכמה היא שאדם

לא יתעייף מהחיפוש, שלא יגיד 'אין לי כח'...

ורבינו מפרש את זה בדברי חכמינו הקדושים (שבת קנא:): **"כיון שמת האדם נעשה חפשי מן המצוות"**; ומסבירים את זה בפשטות, שאדם נמצא מעתה בחופש מן המצוות... אבל לא כן הוא, מפרש רבינו: 'נעשה **חפשי** מן המצוות' היינו מכל המצוות שזכית לקיים בזה העולם, יתנו לך כח ואפשרות **לחפש** בגנזיא דמלכא! יתנו לך לחפש בכל האוצרות של הקב"ה!

וזה כדרכו של רבינו הקדוש, שתמיד מהפך את הדברים שלא נראים לשכלנו, ונראים כדברים שליליים, רבינו מראה לנו איך שהכל התיכה אחת של אלקות! שלכאורה זה נראה כשני הפכים, כי **"חפשי מן המצוות"** נשמע כאילו אין מושג של מצוות... אומר רבינו: עכשיו תזכה ל'**חפשי**' – לחפש, '**מן המצוות**' – ע"י המצוות שקיימת!

א"כ כבר מובן לנו הבנה אחרת בדברי הפסוק: **"וּבַשְּׁבִעִת"** – כשתגיע לשבת קודש, **"יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם"** – '**לחפשי**' הוא ה'**חיפוש**' האמור, שיתנו לך '**חפשי חינם**' – לחפש בחינם בכל אוצרות המלך... יש לך 'יעד חפשי'... תיכנם! עכשיו שבת קודש, שאז אוצרות המלך מתגלים לכולם – ובלבד שאדם יכין את עצמו... אם אדם הכין את עצמו באלו ששת הימים – **"שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד"**, אז כשמגיע שבת קודש – **"וּבַשְּׁבִעִת"**, אפילו שכל השבוע היה קשה, אבל עתה **"יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם"** – 'הנה שלך לפניך'... כל האוצרות מוכנות! תיכנם, תחפש, ותיקח מה שאתה רוצה!

רבינו אומר (ספר המידות, שבת, סעיף ה): **"עַל יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבָּת הוּא בְּכֵן הַמִּתְחַטֵּא לִפְנֵי אָבִיו, וְהוּא מְמַלֵּא שְׁאֵלוֹתָיו, גַּם הוּא גּוֹזֵר וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקַיְּמָהּ"**; אתה כמו הבן של המלך! ואם בן המלך מבקש – מה השאלה... תיקח... הרי יש לו חן מיוחד – ו'תיקח מה שאתה רוצה'... כל זה ע"י שמירת שבת! אתה גוזר – והקב"ה מקיים! **בשבת יש כח לאדם שהוא יכול לגזור ולבקש מהקב"ה – והקב"ה יקיים!** רבינו כותב את זה... זה לא 'מליצות', 'סיפורים', **כך רבינו כותב!** ועל כן כשמגיע שבת קודש, אדם זוכה לעשות קידוש – **אפשר לו אז לפעול כל מה שהוא רוצה! הקב"ה "מְמַלֵּא שְׁאֵלוֹתָיו"!** כל זה בכח שבת קודש...

וכך אדם זוכה באמת להיות **"עֶבֶד עִבְרִי" – 'א אידישע קנעכט'**, ולא אחד

שמכרוהו מחמת שהוא גנב, או שמכר את עצמו מחמת שלא היה לו לשלם וכו׳, כי מי שגזל ואין לו מה לשלם – בי״ד מוכרים אותו, וכפשטות ״עבד עברי״ בדברי הגמ׳ במסכת קידושין, אבל צדיקים הכניסו בזה כבר ענין אחר לגמרי... **״עֶבֶד עִבְרִי״** היינו שתזכה להיות **עבד יהודי – עבד להקב״ה! ׳א אידישע קנעכט׳! זה כל הרצון שלך!**

והנה, רוחניות וגשמיות, ׳פשט׳ ו׳פנימיות׳, תמיד משתלבים ביחד; אמנם לפי השכל שלנו לא רואים את זה תמיד, ונראה שיש ׳פשט׳, יש ׳רמז׳, ׳דרוש׳ או ׳סוד׳, אבל רבינו מגלה תמיד איך שכל אלו העניינים משתלבים ביחד! הם לא דברים נפרדים, אלא אדרבה, **ה׳סוד׳ – אלו פשוטן של דברים!** וצריכים רק להבין איך... וכאן יש לנו דוגמא לזה:

אמרנו ש**״עֶבֶד עִבְרִי״** בפשטות היינו שאדם גנב וגזל, אין לו לשלם, אז מוכרים אותו... וכן אמרנו, שההסבר לזה בפנימיות הוא שאדם רוצה להיות **״עבד ה׳״** – לחזור בתשובה, ולהגיע לשבת קודש... ולכאורה אלו שני דברים נפרדים – שיש את פשט ההסבר ויש את פנימיותו, אבל באמת זה אותו ענין ממש: כי הנה כל השבוע נכשלת – גזלת וגנבת, וכי יש לך מה לשלם?... מה תשלם על זה?... אבל תגיע לשבת קודש – תזכה להגיע אל התיקון, שזה **״וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם״** – אתה תבין את המעלה של שבת, מהי ׳שבת׳, איך עורכים שולחן שבת, איך מכנסים שמחה בבית בשבת, איך מחנכים ילדים בשבת, ובוודאי תזכה ש**״וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם״** – אתה ביחד עם כל המשפחה! תזכו **לחפש!** אמנם אחת מהמלאכות היא שאסור לחפור בקרקע בשבת, אבל ׳**לחפש בגנזיא דמלכא**׳ אפשר לחפור ולחפש... – לזכות לכל הסגולות של השבת; כל זה הוא ענין של **״וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים״**.

דבר נוסף שהתחלנו לדבר מזה – גבי **ימי השובבי״ם**, והצדיקים פירשו גם על זה את הפסוק האמור: **״שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד״** – אלו **ששת השבועות** של ימי השובבי״ם שהיו לנו עד עתה – בשבת נשלם השבוע השישי, וכל אחד עשה כפי ענייני – איזה הרהור תשובה, אמירת תהלים, משניות, תיקוני זוהר, דפים גמרא, כל אחד כפי ענייני עשה משהו [מקווים שלכה״פ עשה ׳משהו׳ – ואם לא עשה, **עדיין יש זמן לחטוף!**], ועי״ז יתקיים **״שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד״** – עבדנו באלו ששת השבועות! כי אם

יום אחד בשנה חשוב ׳שנה׳, שבוע אחד בשנה בוודאי חשוב ׳שנה׳, כי הרי הוא כלול מכל ששת הימים, וזהו **״שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד״** – ששת שבועות השובבי״ם.

ואם אכן ניצלת את אלו ששת השבועות של השובבי״ם, אזי **״וּבַשְּׁבִעִת״** – אחר אלו הימים, תזכה שיתקיים **״יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם״** – שאלו הן ב׳ השבועות הבאות, שבהן עוסקים ב׳**בנין הבית**׳ – הקמת המשכן ובגדי הכהונה, שבזה אנו מגיעים שוב אל הנקודה של **בנין הבית**, ואנחנו צריכים את כל ההקדמות האלו כדי לדעת איך לבנות בית! **איך הבית צריך להיראות! מה זה מטבח, מה זה סלון, מה זה חדר שינה, איך בונים את זה... ומשה רבינו מקבל את הציווי הזה: תסביר לכל אחד! תסביר במפורש איך צריך להיות! תשים ׳שולחן ערוך׳ לפניהם!**

כי אדם יש לו דמיונות – ׳אבל כבר למדתי... אני מבין... לא צריכים ללמד אותי... אני יודע׳... **מה אתה יודע? אתה לא יודע כלום!** הרי הקב״ה אומר ליחזקאל הנביא: **״הַגֶּד אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל אֶת הַבַּיִת וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֹנֹתֵיהֶם״** – ׳תצייר להם את צורת הבית, והם יתביישו׳, תהא להם בושה... וכמו שקראנו בפרשת שבוע שעבר (שמות כ, טז): **״וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי תֶּחֱטָאוּ״**, ואומרים חכמינו הקדושים (נדרים כ.) ׳**זו הבושה**׳; שאדם צריך להתבייש, וזה הסימן שיש לו יראת שמים! וזה פירוש **״וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֹנֹתֵיהֶם״** – מתוך יראת שמים שתהא להם!

ועוד הפעם: לא מאשימים אותך במאומה, אל תחשוב ׳יורדים עליי, מביישים אותי׳... זאת לא הכוונה! הבושה שאדם מתבייש זה **מעצמו** – ׳איך עשיתי דבר כזה? איך התנהגתי ככה כל החיים שלי? איך ביליתי את כל הימים והשנים שלי? מדוע היו לי כ״כ הרבה חשבונות ודמיונות?״... שכל זה, כאמור, בא מהסתת הנחש הקדמוני, שמשם בא היצר הרע, והכל!

ואדם שיש לו שכל הוא מתבונן היטב: ׳אבל הנחש הזה התחיל עם **״אַף״**׳... עם זה הוא פתח את דבריו... אני שמעתי איך שהתחלת עם ״אף״ – עם כעס, סימן שאתה שקרן... סימן שזה הס״מ בעצמו! אותו דבר שר האופים – **״אַף אֲנִי בַּחֲלוֹמִי״**, הוא התחיל עם ׳אף׳, סימן שהוא בא מהס״מ – תלו אותו על עץ... אותו דבר המן הרשע – **״אַף לֹא הֵבִיאָה אֶסְתֵּר״**, סימן שזה הס״מ!

והכל מגיע מהנחש הקדמוני, כמו שחכמינו הקדושים אומרים בפירוש (חולין קלט:): **״הָמָן מִן הַתּוֹרָה, מִנַּיִן? ׳הֲמִן הָעֵץ׳״** (בראשית ג, יא); הקב״ה אמר לא לאכול – ואתה אכלת, ומי אמר לך לאכול? הנחש הקדמוני... שזהו אותו המן הרשע, ועל זה אנחנו חוגגים את **פורים**, שהוא של **יום כיפורים** – מחילת עוונות, שאנחנו זוכים להגיע לכזאת מדרגה עליונה כמו הכהן שנכנס לִפְנֵי ולפנים, ולאיפה? **״לַחֲדַר הַמִּטּוֹת״** – שנכנסים לקדושה עליונה, הקדושה הכי גדולה!

ובשביל זה מוכרחים לימודים... **כמה לימודים היה צריך הכהן הגדול!** הרי הכינו אותו רבות קודם לכן, וכמובן שבעה ימים לפני־כן [כמובא במסכת יומא: שבעת ימים קודם יוה״כ מפרישין כה״ג], ומלמדים אותו הכל, ומה עיקר הלימוד שלו? הפחד שיש לו להיכן הוא נכנס – **׳תדע לפני מי אתה נכנס, לאיזה מקום אתה בא, לאיזו קדושה אתה מגיע!׳**; מלמדים אותו את זה! ומובן שלא רק שבעה ימים התחיל הלימוד הזה, כבר מקודם חינכוהו בוודאי, אבל הוא לא ידע שיגיע ממש למעשה, והנה עכשיו הוא מגיע למעשה – אז מלמדים אותו שבעה ימים קודם את הלימודים בפרטיות – **לאיזו קדושה אתה נכנס!**

שאת זה מקבל כל יהודי ביום פורים, שכנגד **יום כיפורים גדול** יש **יום פורים גדול**, ובשנת העיבור יש לנו את **פורים קטן** לפני **פורים גדול**, וזה ענין של צמצום – שמביאים לנו את ״פורים קטן״ יותר קרוב ליכולת שלנו, ומצומצם אלינו.

והנה כששומעים כאלו דברים, אז יש בן אדם שהוא צועק **׳אבל אני לא מלאך... מה אתה רוצה ממני?׳** פתאום שמע דברים חדשים, וחושב שצריך להפוך את כל הבית... ו׳איך? אני לא מלאך!׳...

אכן, אתה לא מלאך, אלא אתה **יותר** ממלאך! ואם יהיה לך שכל, ותזכה לשמוע ולהקשיב, תבין שזה לא כך... לא אומרים לך פתאום ׳אתה צריך לשרוף את כל הבית׳... אלא אומרים לך **איך לסדר את הבית**, וכמובא בספר יחזקאל הנביא, שציווה לו הקב״ה ׳תראה להם את ״צורת הבית״, ולאט לאט תסדר את זה׳... ואמנם הם יתביישו מזה – ״וְיִכָּלְמוּ מֵעֲוֹנוֹתֵיהֶם״, אבל הבושה הזאת היא לא שאתה מתבייש כי מכלימים אותך ח״ו, אלא מתוך יראת שמים שיש לך.

רבינו שאל פעם את ר׳ נתן: **״אתה מתבייש בפני הקב״ה עד שפניך משתנים לצבע אדום חזק?״** [בלשונו: ״ריץ רויט״ – אדום חזק מאד, כמו עגבניה]; זו מדריגה גבוהה מאד – שאדם יזכה לדבר כזה, שהוא מתבודד בתוך איזה חדר או באיזה מקום לבד, והוא מתחיל להרגיש שהוא ממש נעשה אדום מרוב בושה... וכששאל רבינו את ר׳ נתן זאת – בזה לִמְּדוֹ ״אשריך אם תזכה לדבר כזה״ – שאתה מתבייש כך, וזו דוגמא של ׳בושה׳ שהיא לא באה מצד שמביישים אותך, אלא אתה בעצמך מתבייש...

והכלל, אתה צועק ׳אני לא מלאך׳, ובוודאי לא מבקשים ממך להיות מלאך, אבל לפי מה שאני אלמד אותך – **אתה תהיה יותר ממלאך!** וכדברי רבינו בתורה ב׳ הנ״ל (ליקו״מ ח״ב) שעם ישראל הם הרבה יותר ממלאכים, כי אם אני, שעבר עליי כ״כ בחיים, הצלחתי להשיב לדברי הצדיקים, זה הרבה יותר גבוה ממלאך!

ובזה אנו מגיעים לפירוש נוסף בעניין של **״כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם״** – ענין ימי חיי האדם, כך מובא בדברי הרבי ר׳ אלימלך: **״שֵׁשׁ שָׁנִים״** מרמז על **ששים שנות** האדם [כל עשר שנים זה כמו ׳שנה׳], **״וּבַשְּׁבִעִת״** – מגיע לשנת **השבעים** שנה, אז אדם צריך להיות כבר במוחין אחרים לגמרי... אבל הלימוד אלינו למעשה הוא שאנחנו מתחילים עם ׳ששת ימי המעשה׳, ואז מגיעים לשבת... ושבת זה ״מעין עולם הבא״!

והנה יש האומר: ׳אני אעשה שבת לעצמי, אני בסדר עם עצמי׳... **אבל צדיקים לימדו אותנו מה זה ׳שבת׳ – לבוא ביחד ולהתאסף, בבחינת ״הֵאָסְפוּ״, להתפלל ביחד, לשבת בשולחן שבת ביחד, לשיר זמירות ביחד, לשמוע תורה ביחד, זה גן עדן עליון!** אדם אומר ׳אני אסתדר בעצמי׳... בסדר, תסתדר... אבל משה רבינו מקבל פקודה של **״וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם״** – תלמד אותם!

וזה ענין של **״יום כיפור גדול״** ו**״יום כיפור קטן״** – מחילת עוונות שיש בכל **יום כיפורים** בגדול, ובכל **ראש חודש** בקטן, ובכל **ערב ראש חודש** ב״יו״כ קטן״, שיש אפשרות לאדם לחזור בתשובה, להגיד להקב״ה ׳**רבש״ע, אני רוצה! אני רוצה לחיות ״עֶבֶד עִבְרִי״ – אני רוצה לחיות עבד אליך! תלמד אותי! תביא לי את ה׳שלחן ערוך׳!**...

אבל לא סתם ׳שולחן ערוך׳... יש מי שיגיד: ׳אני מוציא את השו״ע, ואני לומד שכתוב כך וכך – זה מותר וזה אסור׳ וכו׳, **אבל צדיקים תמיד אמרו שמלבד ארבעת חלקי שו״ע – או״ח, יו״ד, אבה״ע, חו״מ, יש ג״כ ׳כרך חמישי׳, ומהו? הלימודים של הצדיקים! השימוש של הצדיקים! שהם מסבירים לנו מה זה ״אורח חיים״, מה זה ״יורה דעה״, מה זה ״אבן העזר״ ומה זה ״חושן משפט״! שבזה יש המון דברים שצריכים ללמוד...** וזהו הציווי שהקב״ה אומר למשה רבינו: ׳**ערוך לפניהם כשולחן ערוך ומוכן לאדם**׳ – מוכן! בלי כל מיני ספיקות ובלבולים! **דברים ברורים!**

הקב״ה יעזור לנו, שנזכה לנצל את ערב ראש חודש האחרון של השנה – קודם שמתחילה השנה בראש חודש ניסן [ואדר שני זה תוספת], ובזה כלול כבר הכל... ואנחנו זוכים שיש לנו הקדמה של **שני חודשי אדר** – בבחינת **״שמח תשמח״** – כפילות השמחה, שזה רמוז בדברי הפסוק בשירת הים (שמות טו, ו) ״נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים״ – ׳**אדירים**׳ לשון רבים, היינו **שני אדר**, כי בדרך כלל יש אדר אחד, וברמז בפסוק (תהלים צג, ד) ״**אַדִּיר** בַּמָּרוֹם ה״, אבל בשני חדשי אדר יש ״בְּמַיִם **אַדִּירִים**״ – יש **שני אדרים**, ״שמח תשמח״! וכבר אפשר לנו לעשות הכנה לכל הקדושות האלו...

הקב״ה יעזור לנו, שנזכה לקבל את החודש בשמחה, וכבר נפעל כל הישועות של ימי פורים – שיהיו ישועות לעם ישראל בכל העניינים, ברוחניות ובגשמיות, יִנָּצְלוּ מכל אויביהם ושונאיהם – **״בתהומות טבע״**, ימחו מן העולם לגמרי! עם ישראל יעלו מעלה מעלה, ונזכה בקרוב לקבל פני משיח צדקנו בגאולה השלימה!

זכות הדפסת והפצת הגיליון

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע״ה, ולע״נ הרה״ח ר׳ בנימין ביניש בן ר׳ יחזקאל שרגא נ״י ולעילוי נשמת מיכל רונית ע״ה בת שרה ויצחק.

להצלחת בנימין בן אהרן נ״י וכל משפחתו ולהצלחת כל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל בן חינקא חיה באבא נ״י
הילד ישי בן סילקא יעל נ״י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ״י
נעמי מרים בת חוה תחי׳
סילקא יעל בת אביבה תחי׳
משה בן אירן נ״י

ולע״נ ר׳ שלמה חנוך חרש ז״ל בן ר׳ ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע״ה, ר׳ יעקב דוד בן אברהם ז״ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע״ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט״א. לע״נ אליעזר שלמה ז״ל בן בנימין שיבלחט״א. לע״נ אהרן בן שלמה ז״ל, לע״נ הילד יהונתן ז״ל בן אושרה דינה תחי׳ ולע״נ סיוון בת אליהו ע״ה

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון ״אשי ישראל״ בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו׳ ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732